

Social- och hälsovårdsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av sjukförsäkringslagen, lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner samt 4 och 5 § i lagen om arbetsgivares sjukförsäkringsavgift

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av sjukförsäkringslagen, lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner samt 4 och 5 § i lagen om arbetsgivares sjukförsäkringsavgift (RP 296/2018 rd): Ärendet har remitterats till social- och hälsovårdsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- finansråd Minna Liuttu, social- och hälsovårdsministeriet
- konsultativ tjänsteman Eva Ojala, social- och hälsovårdsministeriet
- jurist Hanna Tervahauta, social- och hälsovårdsministeriet
- jurist Tuula Alatalo, Folkpensionsanstalten
- chefsmatematiker Tapio Isolankila, Folkpensionsanstalten
- ledande expert Vesa Rantahalvari, Finlands näringsliv rf
- chef för arbetsmarknadsärenden Harri Hellstén, Företagarna i Finland rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, Akava, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf.

Inget yttrande av

- Skatteförvaltningen.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att sjukförsäkringslagen, lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner samt lagen om arbetsgivares sjukförsäkringsavgift ändras. Syftet med propositionen är att uppdatera bestämmelserna om arbetsinkomst i sjukförsäkringslagen samt att förtydliga och förenkla grunderna för fastställande av dagpenningförmån. I

Betänkande ShUB 31/2018 rd

reformen har man beaktat möjligheten att utnyttja det nationella inkomstregistret när dagpenningförmån beviljas.

Dagpenningförmån enligt sjukförsäkringslagen och rehabiliteringspenning enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner ska i fortsättningen fastställas på grundval av den försäkrades årsinkomst. Årsinkomsten kommer att bättre motsvara en persons inkomstnivå när arbetsoförmågan eller rätten till förmån börjar än med de nuvarande kriterierna. De gällande bestämmelserna om att dagpenning fastställs på grundval av beskattningen, de arbetsinkomster som uppgetts eller en föregående förmån ersätts med bestämmelser om att dagpenning fastställs på grundval av årsinkomst. Det nuvarande begreppet arbetsinkomst enligt sjukförsäkringslagen slopas helt och hållet.

Företagares dagpenningförmån ska i fortsättningen fastställas på grundval av den arbetsinkomst som fastställts enligt lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare. Företagares förvärvsinkomst av näringsverksamhet, löneinkomst av eget företag, arbetersättning, skattepliktiga stipendium och vissa andra inkomster som avses i sjukförsäkringslagen ska inte räknas som årsinkomst. Eftersom dessa inkomstslag inte längre ska beaktas som företagares inkomster ska sjukförsäkringens dagpenningsskatt inte heller tas ut på dessa inkomstslag. Dessutom ingår det ändringar i arbetsgivares sjukförsäkringsavgift som ska betalas på en företagares lön.

Förslaget att basera dagpenningförmån och rehabiliteringspenning på årsinkomsten medför ändringar i flera paragrafer i sjukförsäkringslagen och i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner. Hänvisningarna till arbetsinkomst ersätts huvudsakligen med årsinkomst eller löne- och företagarsinkomst beroende på kontexten och syftet med bestämmelsen. Däremot ändras inte prioriteringsbestämmelserna avseende dagpenningförmåner och rehabiliteringspenning eller principerna om samordning med en annan förmån. När dagpenningförmån och rehabiliteringspenning ska baseras på årsinkomsten, måste vissa ändringar också göras i bestämmelserna om samordning av förmåner. Dessutom krävs det en del tekniska korrigeringar i lagarna.

Vidare görs en del ändringar i finansieringen av sjukförsäkringen som beror på konkurrenskraftsavtalet.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2020. Ändringarna av bestämmelserna om finansiering av sjukförsäkringen i 18 kap. i sjukförsäkringslagen träder dock i kraft redan den 1 november 2019.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Ändringarna avser att förtydliga och förenkla kriterierna för att bevilja dagpenningförmåner enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) och lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005). Vidare avser ändringarna att förtydliga finansieringen av sjukförsäkringen. Social- och hälsovårdsutskottet stöder målen med propositionen och anser att de föreslagna ändringarna är motiverade.

Betänkande ShUB 31/2018 rd

Reformen är av mycket stor betydelse för hur dagpenningförmåner bestäms. Dagpenningförmån enligt sjukförsäkringslagen och rehabiliteringspenning som ges ut av Folkpensionsanstalten ska bestämmas utifrån den sökandes årsinkomst och inte som nu utifrån den sökandes arbetsinkomster vid beskattningen. Arbetsinkomsterna ska innefatta den sökandes inkomster de tolv kalendermånader som föregår den tidpunkt när en förmån börjar löpa. I arbetsinkomsterna ska också ingå förmånsinkomster och bland annat anpassningspension eller anpassningspenning enligt lagen om pension och anpassningsbidrag för riksdagsledamöter (329/1967).

Företagares dagpenningförmån ska i fortsättningen fastställas på grundval av arbetsinkomsten enligt lagen om pension för företagare respektive lagen om pension för lantbruksföretagare. I årsinkomsten ska exempelvis inte företagares förvärvsinkomster av näringsverksamhet, löneinkomster från eget företag, arbetsersättning eller skattepliktiga stipendier inkluderas. Ingen dagpenningsskatt inom sjukförsäkringen kommer därför att tas ut på dem.

Utskottet framhåller att arbetsinkomsten tack vare ändringen kommer att kunna bedömas utifrån mer aktuella uppgifter än vad som är möjligt nu. Därmed kommer den arbetsinkomst som beaktas för dagpenningförmåner att bättre motsvara personens inkomstnivå när förmånen börjar löpa. Samtidigt välkomnar utskottet att det fortfarande i vissa situationer ska vara möjligt att bestämma dagpenningförmåner utifrån inkomsterna från en period av tre kalendermånader. Sådana situationer kan vara att någon återgår i arbete efter vårdledighet eller när någon nyligen utexaminerats.

Utskottet noterar med tillfredsställelse att propositionen väger in möjligheterna att utnyttja det nationella inkomstregister som infördes den 1 januari 2019. Tanken är att Folkpensionsanstalten huvudsakligen ska få uppgifter om inkomstslag som påverkar årsinkomsten direkt ur inkomstregistret. Möjligheten att utnyttja inkomstregistret i kombination med ändringarna i sjukförsäkringslagen förtydligar kriterierna för att få dagpenning, förenklar handläggningen av dagpenningförmåner och minskar arbetsgivarnas administrativa börda.

Avsikten med ändringen är varken att försämra eller att förbättra dagpenningförmånens belopp. När kriterierna ändras kan det hända att den dagpenninggrundande inkomsten också ändras. Dagpenningbeloppet kan alltså avvika från det belopp som fastställs utifrån den gällande lagstiftningen. Sett enligt inkomstklass betyder ändringen i snitt att de minsta sjuk- och föräldradagpenningarna höjs och att de största dagpenningarna sänks, enligt propositionen. Även om dagpenningbeloppen enligt konsekvensbedömningarna i propositionen ruckas marginellt, är det enligt utskottet viktigt att det följs upp vilka konsekvenser reformen har för dagpenningbeloppen för försäkrade i olika inkomstklasser och i grupper med särskilda behov.

Regeringen föreslår också förenklingar i de bestämmelser om finansieringen av sjukförsäkringen som ingår i konkurrenskraftsavtalet, som arbetsmarknadens centralorganisationer ingick 2016. Löntagarnas andel av arbetsinkomstförsäkringen ska vara 48 procent och arbetsgivarnas andel 52 procent. Den höjda andelen för löntagarna kompenseras i finansieringen av sjukvårdsförsäkringen, där andelen sänks till 33 procent och statens andel höjs till 67 procent.

Efter att propositionen lämnades till riksdagen har sjukförsäkringslagen ändrats genom lag 1319/2018, som trädde i kraft den 1 januari 2019. Genom lagändringen höjdes beloppet för dagpenning

Betänkande ShUB 31/2018 rd

till minimibelopp enligt sjukförsäkringslagen, slopades väntetiden på 55 dagar för dagpenningen till minimibelopp och möjliggjordes att föräldradagpenning ges ut till fullt belopp vid uppdrag som kommunal förtroendevald. Utskottet föreslår att 7 kap. 3 § och 11 kap. 10, 11 och 14 § anpassas till de ändringar som har trätt i kraft efter att propositionen lämnades till riksdagen.

Vidare föreslår utskottet att 18 kap. 13 § 4 mom. i sjukförsäkringslagen preciseras. Momentet ska föreskriva om fördelning av det finansiella ansvaret också när föräldradagpenning ges ut till minimibelopp under den försäkrades tid i arbete eller för den tid någon annan förmån ges ut.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Social- och hälsovårdsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 2 och 3 i proposition RP 296/2018 rd utan ändringar.

Riksdagen godkänner lagförslag 1 i proposition RP 296/2018 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av sjukförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i sjukförsäkringslagen (1224/2004) 7 kap. 2 §, 8 kap. 1 § 3 och 4 mom., 18 kap. 24 a § och 19 kap. 3 § 1 mom.,

sådana de lyder, 7 kap. 2 § delvis ändrad i lag 804/2008, 8 kap. 1 § 3 och 4 mom. i lag 912/2007, 18 kap. 24 a § i lag 925/2016 och 19 kap. 3 § 1 mom. i lag 513/2010,

ändras 7 kap. 1 och 3 §, 8 kap. 1 a § 3 mom., 6 §, 9 § 2 mom., 10 § 2 mom., 13 § 2 mom., 11 kap., rubriken för 12 kap. 4 §, 12 kap. 4 § 2 mom., 14 kap. 3 §, 17 kap. 3 a § 1 mom., 18 kap. 9, 10, 12, 13, 15, 20—22 §, 23 § 2 mom. och 24 § 1 mom.,

sådana de lyder 7 kap. 1 § i lagarna 678/2014 och 1658/2015, 3 § delvis ändrad i lag 678/2014, 8 kap. 1 a § 3 mom. i lag 1228/2016, 6 § delvis ändrad i lag 91/2016, 9 § 2 mom. i lag 1658/2015, 10 § 2 mom. i lag 1246/2010, 13 § 2 mom. och 12 kap. 4 § 2 mom. i lag 1135/2017, 14 kap. 3 § delvis ändrade i lagarna 1342/2006 och 1342/2016, 17 kap. 3 a § 1 mom. i lag 671/2011, 18 kap. 9 och 10 § i lag 1256/2014, 12, 20—22 § och 23 § 2 mom. i lag 1113/2005, 13 § i lagarna 986/2008

Betänkande ShUB 31/2018 rd

och 195/2009, 15 § i lagarna 1113/2005, 1276/2006 och 994/2008 samt 24 § i lagarna 700/2010 och 1342/2016, samt

fogas till 12 kap. 9 § nya 2 och 3 mom., som följer:

7 kap.

Allmänna förutsättningar för erhållande av dagpenningsförmåner

1 §

Rätt till sjukdagpenning enligt årsinkomst

En försäkrad har rätt till sjukdagpenning enligt årsinkomsterna, om hans eller hennes årsinkomster enligt 11 kap. 2 § uppgår till minst 1 264 euro.

Årsinkomstbeloppet justeras med lönekoeficienten enligt 96 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare. Om årsinkomstbeloppet i samband med justeringen överstiger hela euro, lämnas den överskjutande delen obeaktad.

3 §

Rätt till dagpenningsförmånens minimibelopp

En försäkrad har rätt att få sjukdagpenning till ett belopp som motsvarar dagpenningsförmånens minimibelopp ~~börjar efter den självrisktid som avses i 8 kap. 7 § 4 mom.~~, om den försäkrade inte har rätt till sjukdagpenning enligt årsinkomsterna eller om dagpenningen skulle understiga dagpenningsförmånens minimibelopp.

En försäkrad har rätt att få föräldradagpenning och specialvårdspenning till ett belopp som motsvarar dagpenningsförmånens minimibelopp, om förmånen på basis av årsinkomsterna skulle understiga dagpenningsförmånens minimibelopp.

8 kap.

Sjukdagpenning och partiell sjukdagpenning

1 a §

Dagpenning vid smittsam sjukdom

Om inte något annat föreskrivs särskilt, ska i fråga om dagpenning vid smittsam sjukdom tillämpas vad som i denna lag föreskrivs om sjukdagpenning. På dagpenning vid smittsam sjukdom tillämpas dock inte bestämmelserna om sjukdagpenning i 7 kap. 1 och 3 §, 8 kap. 1, 2, 4, 4 a och 5 a §, 6 § 2 mom. och 7—10 §, 11 kap. 1, 2, 5—8, 10 och 14 § samt 12 kap. 2—4, 6—8, 11 och 12 §.

Betänkande ShUB 31/2018 rd

6 §

Förmåner som utgör hinder för sjukdagpenning

Rätt till sjukdagpenning föreligger inte för en försäkrad som får

1) rehabiliteringspenning enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner,

2) rehabiliteringspenning, partiell rehabiliteringspenning eller rehabiliteringspenning som betalas som rehabiliteringsunderstöd enligt arbetspensionslagarna,

3) ersättning för inkomstbortfall med stöd av bestämmelserna om rehabilitering i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar, lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar, trafikförsäkringslagen (460/2016), lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948), lagen om ersättning för olycksfall i militärtjänst och tjänstgöringsrelaterad sjukdom (1521/2016) eller lagen om ersättning för olycksfall och tjänstgöringsrelaterad sjukdom i krishanteringsuppdrag (1522/2016),

4) ålderspension eller förtida ålderspension enligt folkpensionslagen (568/2007) eller arbetspensionslagarna,

5) deltidspension enligt arbetspensionslagarna,

6) garantipension enligt 7 § 1 mom. 1 punkten eller 2 mom. 1 punkten i lagen om garantipension (703/2010),

7) anpassningspension eller anpassningsbidrag enligt lagen om pension och anpassningsbidrag för riksdagsledamöter.

Om en försäkrads moderskapspenningsperiod börjat tidigare än 30 vardagar före den beräknade tidpunkten för nedkomsten, har den försäkrade inte rätt till sjukdagpenning för ifrågavarande tid.

En försäkrad som får pension som avses i 1 mom. 4—7 punkten, sjukpension som beviljats med stöd av 12 § 1 mom. i folkpensionslagen, full invalidpension, arbetslivspension eller partiell förtida ålderspension enligt arbetspensionslagarna och som är yngre än 68 år har dock rätt till sjukdagpenning, om den försäkrade efter sin pensionering är i arbete och blir oförmögen att utföra det arbete som han eller hon som pensionerad har utfört omedelbart innan arbetsoförmågan började. Sjukdagpenningens belopp räknas då ut på basis av löne- och företagarinkomsterna under pensioneringstiden så som föreskrivs i 11 kap., med beaktande av 12 kap. 2 §.

9 §

Sjukdagpenning efter maximitiden

Med den arbetsförhetstid som avses i 1 mom. jämföras den tid för vilken den försäkrade enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner, lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar, lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar eller arbetspensionslagarna har fått rehabiliteringspenning, partiell rehabiliteringspenning eller rehabiliteringspenning som betalas som rehabiliteringsunderstöd eller har fått ersättning för inkomstbortfall med stöd av bestämmelserna om rehabilitering i trafikförsäkringslagen, lagen om skada, ådragen i militärtjänst, lagen om ersättning för olycksfall i militärtjänst och tjänstgöringsrelaterad sjukdom eller lagen om ersättning för olycksfall och tjänst-

Betänkande ShUB 31/2018 rd

göringsrelaterad sjukdom i krishanteringsuppdrag eller den tid den försäkrade har varit arbetslös arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån eller deltagit i service enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) eller bedrivit studier som avses i 6 kap. i den lagen. Med arbetsförhetstid jämföras också den tid under vilken den försäkrade med stöd av 3 kap. 3 § 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa har varit berättigad till en förmån enligt den lagen.

10 §

Rätt för företagare till sjukdagpenning för självrisktiden

Sjukdagpenning enligt 1 mom. fastställs utifrån arbetsinkomst enligt lagen om pension för företagare så som föreskrivs i 11 kap. 4 §.

13 §

Övriga bestämmelser som tillämpas på partiell sjukdagpenning

På partiell sjukdagpenning tillämpas dock inte bestämmelserna om sjukdagpenning i 11 kap. 8 §.

11 kap.

Beloppet av dagpenningsförmånerna

1 §

Beloppet av dagpenningsförmånerna enligt inkomst

Beloppet av dagpenningsförmånen beräknas enligt den försäkrades årsinkomst som avses i 2 §. Sjukdagpenningen är 70 procent av trehundradelen av en försäkrads årsinkomst, om denna inte överstiger 26 898 euro. På den överstigande delen är sjukdagpenningens belopp 20 procent av trehundradelen av årsinkomsten.

Föräldradagpenningen och specialvårdspenningen är 70 procent av trehundradelen av en försäkrads årsinkomst, om denna inte överstiger 32 892 euro. På den överstigande delen upp till 50 606 euro är föräldradagpenningens och specialvårdspenningens belopp 40 procent av trehundradelen av årsinkomsten och på den del som överstiger 50 606 euro 25 procent av trehundradelen av årsinkomsten.

Trots vad som föreskrivs i 3 mom. är moderskapspenningens belopp för de 56 första vardagarna 90 procent av trehundradelen av den försäkrades årsinkomst, om denna inte överstiger 50 606

Betänkande ShUB 31/2018 rd

euro. På den överstigande delen är moderskapspenningens belopp 32,5 procent av trehundra delen av årsinkomsten.

De inkomstgränser som avses i 2—4 mom. justeras kalenderårsvis med lönekoeficienten enligt 96 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare. Om inkomstgränserna i samband med justeringen överstiger hela euro, lämnas den överskjutande delen obeaktad.

2 §

Årsinkomst

Med årsinkomst avses den löneinkomst som betalats under de 12 kalendermånader som föregår kalendermånaden före begynnelse tidpunkten för arbetsoförmågan eller rätten till förmån (granskningsperiod), företagariinkomst enligt en försäkring som gäller under granskningsperioden och lön för denna tid som avses i arbetspensionslagarna och som vid arbete utomlands betraktas som grund för den arbetsförtjänst som ska räknas till pensionslönen samt för pensionsavgifterna (försäkringslön) samt den ersättning för inkomstbortfall enligt 5 § som beviljats för granskningsperioden eller den förmånsbaserade inkomst som i enlighet med 6 § beräknats på basis av en förmån.

Årsinkomsten beaktas endast för den tid personen i fråga varit försäkrad i Finland enligt denna lag.

Om den försäkrade under granskningsperioden har blivit klar med sin yrkesutbildning, flyttat till Finland från utlandet eller varit borta från arbetet på grund av vård av barn, militärtjänst eller civiltjänst och personens inkomster enligt 1 mom. under de tre kalendermånader som föregår kalendermånaden omedelbart före begynnelse tidpunkten för arbetsoförmågan eller rätten till förmån multiplicerat med fyra har varit minst 20 procent större än inkomsterna under granskningsperioden, fastställs dagpenningförmånen på ansökan av den försäkrade enligt inkomsterna för de nämnda tre kalendermånaderna. Inkomsterna för de tre kalendermånaderna ändras då till årsinkomst på så sätt att inkomsterna multipliceras med fyra.

Med att bli klar med sin yrkesutbildning avses att avlägga examen. Med vård av barn avses frånvaro från arbetet efter föräldrapenningsperioden på grund av hemvård av ett barn under 3 år eller ett adoptivbarn eller frånvaro från arbetet på grund av deltagande i sjukvård av ett sjukt barn eller ett barn med funktionsnedsättning som är under 16 år.

Med militärtjänst eller civiltjänst avses tjänstgöring för att fullgöra värnplikten enligt värnpliktslagen (1438/2007) eller för att uppfylla civiltjänsteplikten enligt civiltjänstlagen (1446/2007) samt frivillig militärtjänst enligt lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor (194/1995).

Med flytt till Finland från utlandet avses en situation där en person har flyttat till Finland och blivit försäkrad i Finland i enlighet med 1 kap. 2 §.

Om den försäkrade på nytt blir arbetsoförmögen inom 30 dagar från den dag som det senast betalades sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning för eller betalningen av specialvårdspenning fortsätter inom 30 dagar från den dag som det senast betalades specialvårdspenning för, fastställs förmånen på basis av minst samma årsinkomst som under den föregående perioden.

Betänkande ShUB 31/2018 rd

3 §

Löneinkomst

Som löneinkomst beaktas lön som fått i ett anställnings- eller tjänsteförhållande och försäkringslön. Med löneinkomst jämföras de arvoden som inte fått i ett anställnings- eller tjänsteförhållande, men som utgör arvode eller ersättning enligt 2 mom.

Som lön betraktas i 13 § i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996) avsedda löner, arvoden och ersättningar på vilka förskottsinnehållning ska verkställas, arvoden till idrottsutövare, löner som avses i 4 § i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst (627/1978) och personlig ersättning till en artist eller sportutövare som avses i 3 § i den lagen, löner för utlandsarbete enligt 77 § i inkomstskattelagen (1535/1992) på vilka förskottsinnehållning ska verkställas i enlighet med 13 § i lagen om förskottsuppbörd, kompletteringsdagpenning som betalas av en sådan sjuk-kassa som avses i lagen om försäkringskassor (1164/1992) och betjäningssavgifter som fås på basis av en anställning.

Som lön betraktas dock inte

- 1) en personalförmån som tillhandahållits av arbetsgivaren,
- 2) en ränteförmån för ett lån som erhållits på basis av ett anställningsförhållande,
- 3) en förmån som innefattar rätten att på basis av ett anställningsförhållande teckna aktier eller andelar i en sammanslutning till ett lägre pris än det verkliga priset, om förmånen kan utnyttjas av en majoritet av de anställda,
- 4) en i 66 § i inkomstskattelagen avsedd förmån som uppkommer genom användning av en anställningsoption, eller en prestation som är baserad på ett anställningsförhållande och som fastställs enligt förändringen av värdet på bolagets aktier,
- 5) en premie som ges i form av sådana aktier i arbetsgivarbolaget eller ett annat bolag som hör till samma koncern eller en liknande ekonomisk sammanslutning som arbetsgivarbolaget och som noteras på en fondbörs som övervakas av myndigheterna eller i form av en placeringsdeposition eller på annat motsvarande sätt, eller helt eller delvis i form av pengar i stället för aktier, förutsatt att värdet på en sådan förmån som fås i form av en premie beror på hur värdet av aktierna utvecklas under en period på minst ett år efter att premien utlovats,
- 6) lön för väntetid enligt 2 kap. 14 § 1 mom. i arbetsavtalslagen,
- 7) ersättning eller något annat skadestånd som betalas med anledning av att ett arbetsavtal eller ett tjänsteförhållande upphävs,
- 8) föreläsnings- och föredragsarvoden, mötesarvoden och arvoden för medlemskap i förvaltningsorgan som inte grundar sig på ett anställnings- eller tjänsteförhållande, om arbetstagares arbetspensionsavgift inte enligt de arbetspensionslagar som ska tillämpas på personen behöver betalas på basis av arvodet,
- 9) i personalfondslagen (934/2010) avsedda personalfondsavsättningar till en personalfond och deras tilläggsdelar eller en fondandel som har lyfts ur personalfonden,
- 10) sådana i personalfondslagen avsedda personalfondsavsättningar och deras tilläggsdelar som med stöd av 37 § i personalfondslagen har lyfts kontant i form av en premie som beräknas enligt fondens stadgar, förutsatt att det avsatta beloppet har beräknats på basis av företagets lönsamhet och andra faktorer som mäter verksamhetens effektivitet eller i enlighet med det resultatpremiesystem som ämbetsverket eller kommunen tillämpar,
- 11) poster som med stöd av bolagsstämmans beslut betalas till en anställd i form av vinstutdelning eller som kontant vinstpremie, förutsatt att den kontanta vinstpremien betalas till hela per-

Betänkande ShUB 31/2018 rd

sonalen och att syftet inte är att med hjälp av den ersätta det lönesystem som fastställts i ett kollektivavtal eller arbetsavtal, och att grunderna för beräkning av den kontanta premien överensstämmer med 10 punkten och med 2 § 2 och 3 punkten i personalfondslagen och att bolagets fria kapital är större än det sammanlagda beloppet av den kontanta vinstpremie och den utdelning som ska betalas till aktieägarna och vilka fastställs vid bolagsstämman.

I de situationer som avses i 3 mom. 11 punkten förutsätts dessutom att ett avtal som är bindande för arbetsgivaren inte har ingåtts om betalningen av vinstpremie och att ägarna vid bolagsstämman efter räkenskapsperiodens utgång fattar ett bindande beslut om utbetalning av kontant vinstpremie och att vinstpremierna betalas efter detta. En tilläggsförutsättning är att ärendet behandlas i enlighet med lagen om samarbete inom företag (334/2007) eller på något annat motsvarande sätt.

Som en kommunalveterinärs inkomster beaktas utöver lönen också det penningbelopp som det kommunala organ som avses i 7 § i veterinärvårdslagen (765/2009) årligen fastställer såsom de arvoden enligt 19 § i nämnda lag som veterinären tar ut hos djurägare eller djurinnehavare.

Om den försäkrade har fått vårdarvode för närståendevård enligt lagen om stöd för närståendevård (937/2005) eller vårdarvode enligt familjevårdslagen (263/2015) under granskningsperioden och betalningen av nämnda arvode fortsätter samtidigt med dagpenningförmånen, beaktas arvodet för denna tid inte i årsinkomsten när dagpenningförmånens belopp beräknas.

Trots bestämmelserna i 2 § 2 mom. kan en försäkrad uppge löneinkomsten för en tid då han eller hon inte har varit försäkrad i Finland. Inkomsten kan uppges av någon som tidigare har varit försäkrad i Finland, som har tjänat in inkomsten medan han eller hon arbetade i en annan av Europeiska unionens medlemsstater eller i en stat där Europeiska unionens lagstiftning tillämpas och som på nytt har blivit försäkrad i Finland. Om de inkomster som har tjänats in utomlands är avsevärt mycket lägre eller högre än inkomsterna från motsvarande arbete i Finland, kan de inkomster som används som grund för dagpenningförmånen uppskattas enligt inkomsten från motsvarande arbete i Finland, med beaktande av inkomsterna för en person som arbetar i motsvarande uppgifter i Finland och vars erfarenhet och kompetens är jämförbara med den försäkrades. Dagpenningförmånen fastställs, utifrån den inkomst som den försäkrade har uppgett, i tillämpliga delar i enlighet med 2 §, om den försäkrade inte har en i Finland intjänad årsinkomst enligt 2 §.

4 §

Företagarinkomst

Som företagarinkomster beaktas den arbetsinkomst som fastställts enligt lagen om pension för företagare och lagen om pension för lantbruksföretagare.

Om arbetsinkomsten har ändrats under granskningsperioden, beräknas den dagpenninggrundande arbetsinkomsten så att det sammanlagda beloppet av de fastställda arbetsinkomsterna divideras med motsvarande tid.

Betänkande ShUB 31/2018 rd

5 §

Ersättning för inkomstbortfall

Som ersättning för inkomstbortfall beaktas den ersättning för inkomstbortfall som den försäkrade får på grund av olycksfall i arbetet eller yrkessjukdom enligt de olika lagarna om olycksfall i arbetet, den ersättning för inkomstbortfall som grundar sig på trafikförsäkringslagen, patientskadelagen eller de olika lagarna om olycksfall i militärtjänst samt dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar.

Om den försäkrade har fått ersättning för inkomstbortfall enligt 1 mom. som betalas för annan än full arbetsoförmåga under granskningsperioden och betalningen av nämnda ersättning fortsätter samtidigt med dagpenningsförmånen, beaktas ersättningen för denna tid inte i årsinkomsten när dagpenningsförmånens belopp beräknas.

6 §

Förmånsbaserad inkomst

Förmånsbaserad inkomst beräknas på basis av följande ersättningar för inkomstbortfall och sociala förmåner som erhållits under granskningsperioden:

- 1) arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa,
- 2) alarneringsersättning enligt lagen om alarneringsledighet (1305/2002),
- 3) dagpenningsförmån enligt 1 kap. 4 § 6 punkten, med undantag för dagpenning vid smittsam sjukdom enligt 82 § i lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016),
- 4) rehabiliteringspenning eller rehabiliteringstillägg enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner eller de arbetspensionslagar som avses i 3 § i lagen om pension för arbetstagare,
- 5) invalidpension enligt de arbetspensionslagar som avses i 3 § i lagen om pension för arbetstagare eller sjukpension enligt 12 § 1 mom. i folkpensionslagen,
- 6) garantipension enligt 7 § 1 mom. 3—5 punkten eller 2 mom. 2 punkten i lagen om garantipension,
- 7) vuxenutbildningsstöd enligt lagen om vuxenutbildningsförmåner (1276/2000),
- 8) anpassningspension eller anpassningsbidrag enligt lagen om pension och anpassningsbidrag för riksdagsledamöter, eller
- 9) studiepenning enligt lagen om studiestöd.

På de ersättningar för inkomstbortfall och sociala förmåner enligt 1 mom. som den försäkrade fått beräknas förmånens genomsnittliga belopp per dag så att det sammanlagda beloppet av de förmåner som beviljats under granskningsperioden divideras med förmånsperiodernas sammanräknade antal vardagar. Det erhållna beloppet avrundas till närmaste cent.

För beräkningen av den förmånsbaserade inkomsten fastställs den förmånsbaserade årsinkomsten. Den förmånsbaserade årsinkomsten är en inkomst utifrån vilken man genom de grunder för fastställande av dagpenningsförmånen som föreskrivs i 1 § 2 och 3 mom. får ett lika stort dagsbaserat förmånsbelopp som det genomsnittliga beloppet av den förmån som beräknats i enlighet med 2 mom. Det erhållna beloppet avrundas till närmaste cent.

Betänkande ShUB 31/2018 rd

Av den förmånsbaserade årsinkomsten ska som förmånsbaserad inkomst beaktas den andel som utgör en tredjedel av antalet vardagar under de förmånsperioder som ingår i granskningsperioden. Det erhållna beloppet avrundas till närmaste cent.

Om den försäkrade har fått annan än full invalid- eller sjukpension enligt 1 mom. 5 punkten under granskningsperioden och betalningen av nämnda förmån fortsätter samtidigt med dagpenningförmånen, beaktas förmånen för denna tid inte i årsinkomsten när dagpenningförmånens belopp beräknas.

7 §

Försäkringsavgifter och försäkringspremier som dras av från löneinkomsterna

Vid beräkningen av beloppet av dagpenningförmånen avdras från löneinkomsterna och försäkringslönen som avses i 3 § 1 mom. och som ingår i årsinkomsten det sammanlagda beloppet av sjukförsäkringens dagpenningsskatt enligt 18 kap. 21 § 1 mom., arbetstagarens arbetspensionsförsäkringsavgift enligt 153 § i lagen om pension för arbetstagare och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie enligt 18 § 1 mom. i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998).

8 §

Fastställande av sjukdagpenning när den försäkrades arbetsförmåga endast gäller något eller några av arbetena

Om den försäkrade blir arbetsförmögen när han eller hon samtidigt arbetar i två eller flera anställningsförhållanden eller egna arbeten och arbetsförmågan endast gäller något eller några av arbetena, fastställs sjukdagpenningen på basis av det inkomstbortfall som beror på detta arbete eller dessa arbeten i enlighet med 2 § 1 mom. Försäkringsavgifter och försäkringspremier ska dras av från inkomsten på det sätt som föreskrivs i 7 §. Denna paragraf tillämpas dock inte, om det är fråga om arbete i mycket liten utsträckning i ett annat arbete.

Om den försäkrades arbetsförmåga fortsätter och hans eller hennes arbetsförmåga börjar gälla alla arbetena, fastställs sjukdagpenningen på basis av de årsinkomster som föregick arbetsförmågan i enlighet med vad som föreskrivs i detta kapitel.

9 §

Särskilda bestämmelser om föräldradagpenning

Som begynnelsepunkt för rätten till föräldradagpenning betraktas den dag för vilken en förälder första gången betalas föräldradagpenning för samma barn. Föräldradagpenningen för samma barn fastställs under hela föräldradagpenningsperioden på basis av samma årsinkomst.

Trots bestämmelserna i 2 § kan beloppet av föräldradagpenningen fastställas i enlighet med den årsinkomst enligt 2 § som legat till grund för en föregående föräldradagpenning, om det barn för vilket den föregående föräldradagpenningen har betalats inte har fyllt tre år eller det inte har gått tre år sedan barnet tagits i vård före den beräknade tidpunkten för nedkomsten eller förrän ett barn har tagits i vård. Den årsinkomst som legat till grund för en föregående föräldradagpenning

Betänkande ShUB 31/2018 rd

justeras i förhållande till hur den lönekoeficient enligt 96 § i lagen om pension för arbetstagare som fastställts för begynnelsestidpunkten för rätten till föräldradagpenning avviker från den lönekoeficient som fastställts för det föregående kalenderåret.

10 §

Sjuk- och föräldradagpenningens samt specialvårdspenningens minimibelopp

Minimibeloppet av sjuk- och föräldradagpenningen samt specialvårdspenningen är **25,88** euro per vardag. Detta belopp justeras på det sätt som föreskrivs i lagen om folkpensionsindex. Minimibeloppet av dagpenningen motsvarar det poängtal för folkpensionsindexet enligt vilket beloppet av de folkpensioner som betalades ut i januari 2010 har räknats ut.

11 §

Hur förvärvsarbete och eget arbete inverkar på föräldradagpenningens belopp samt faderskapspenningens belopp i vissa situationer

Minimibeloppet av moderskaps- eller föräldrapenning betalas till en förälder om föräldern samtidigt är i förvärvsarbete eller i eget arbete, med undantag för arbete som utförs i det egna hushållet, eller studerar på heltid och får studiepenning enligt lagen om studiestöd. Vad som bestäms i denna paragraf tillämpas dock inte på partiell föräldrapenning. **Som förvärvsarbete betraktas inte en förälders verksamhet som förtroendevald enligt 69 § i kommunallagen, med undantag för verksamhet som förtroendevald på heltid eller deltid enligt 80 § i den lagen.**

Minimibeloppet av faderskapspenningen betalas till en person som fullgör beväringstjänst i aktiv tjänst eller i vapenfri tjänst eller som i egenskap av reservist eller lantvärnsman är i försvarsmaktens tjänst eller som fullgör civiltjänst samt till en person som får studiepenning enligt lagen om studiestöd.

12 §

Betalning av föräldradagpenningens minimibelopp under den tid som en annan förmån betalas ut

Minimibeloppet av föräldradagpenningen betalas, om en försäkrad får

1) ålderspension, partiell förtida ålderspension eller förtida ålderspension enligt folkpensionslagen eller arbetspensionslagarna,

2) full sjukpension eller arbetslivspension enligt 12 § 1 mom. i folkpensionslagen eller full invalidpension eller arbetslivspension enligt arbetspensionslagarna,

3) rehabiliteringspenning enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner eller full rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna,

4) full olycksfallspension som beviljats på basis av trafikförsäkringslagen, lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar, lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar, lagen om ersättning för olycksfall i militärtjänst och tjänstgöringsrelaterad sjukdom, lagen om ersättning för olycksfall och tjänstgöringsrelaterad sjukdom i krishanteringsuppdrag, lagen om ersättning för skada eller sjukdom som har uppkommit under studierelaterade förhål-

Betänkande ShUB 31/2018 rd

landen som är jämställbara med arbete (460/2015) eller lagen om olycksfalls- och pensionsskydd för idrottsutövare (276/2009), dagpenning eller rehabiliteringspenning, eller

5) anpassningspension eller anpassningsbidrag enligt lagen om pension och anpassningsbidrag för riksdagsledamöter.

13 §

Beloppet av partiell föräldrapenning

Trots vad som föreskrivs någon annanstans i denna lag är beloppet av den partiella föräldrapenningen likväl alltid hälften av föräldrapenningens belopp.

14 §

Beloppet av partiell sjukdagpenning

Trots vad som föreskrivs någon annanstans i denna lag är beloppet av den partiella sjukdagpenningen alltid hälften av beloppet av den sjukdagpenning som omedelbart föregår den partiella sjukdagpenningen eller hälften av beloppet av den sjukdagpenning som den försäkrade hade haft rätt till när rätten till partiell sjukdagpenning började. I beloppet av sjukdagpenningen beaktas dock inte sådana i 12 kap. avsedda förmåner som är primära i förhållande till sjukdagpenningen. Beloppet av den partiella sjukdagpenningen är alltid minst hälften av beloppet av sjukdagpenningens minimibelopp i enlighet med 10 §, ~~om arbetsoförmågan till följd av sjukdom har varat i minst 55 dagar utan avbrott.~~

15 §

Beloppet av dagpenning vid smittsam sjukdom

Dagpenningen vid smittsam sjukdom fastställs på basis av den lön som den försäkrade skulle ha fått i sitt anställnings- eller tjänsteförhållande om inte han eller hon med stöd av lagen om smittsamma sjukdomar hade förordnats att bli borta från sitt förvärvsarbete eller hållas isolerad eller i karantän. Beloppet av dagpenningen är en tjugofemtedel av månadsinkomsten. Om det inte läggs fram tillförlitliga uppgifter om beloppet av inkomstbortfallet, fastställs dagpenningen vid smittsam sjukdom på basis av den lön som den försäkrade fick omedelbart innan han eller hon förordnades att bli borta från sitt förvärvsarbete.

Företagares dagpenning vid smittsam sjukdom är en trehundradel av den årsinkomst som fastställts enligt lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare och som gällde när förmånen började.

Till försäkrade som under den tid de har förordnats att bli borta från sitt arbete utför annat arbete betalas dagpenning vid smittsam sjukdom endast till ett belopp som motsvarar inkomstbortfallet.

Betänkande ShUB 31/2018 rd

12 kap.

Dagpenningsförmånernas förhållande till andra förmåner

4 §

Sjukdagpenningens förhållande till delinvalidpension enligt arbetspensionslagarna och lagstadgade förmåner som betalas på grund av annan än full arbetsoförmåga

Om en försäkrad får delinvalidpension enligt 1 mom. eller någon motsvarande annan pension än full invalidpension eller sådan ersättning för inkomstbortfall enligt 11 kap. 5 § som betalas på grund av annan än full arbetsoförmåga och förmånen eller ersättningen i fråga inte har beaktats i årsinkomsten med stöd av 11 kap. 5 § 2 mom. eller 6 § 5 mom., dras förmånen eller ersättningen inte av från sjukdagpenningen. I annat fall dras delinvalidpensionen eller den ersättning för inkomstbortfall som betalas på grund av annan än full arbetsoförmåga av från sjukdagpenningen.

9 §

Specialvårdspenningens förhållande till övriga förmåner

Från specialvårdspenning ska de andra förmåner enligt 2 § som betalas för samma tid dras av. Vad som i 4 § 2 mom. föreskrivs om sjukdagpenningens förhållande till delinvalidpension enligt arbetspensionslagarna och lagstadgade förmåner som betalas på grund av annan än full arbetsoförmåga tillämpas på motsvarande sätt på specialvårdspenningen.

14 kap.

Ersättning för semesterkostnader och ersättning för kostnader för familjeledighet som orsakas av föräldraskap

3 §

Beloppet av ersättning för semesterkostnader

Till arbetsgivaren betalas ersättning för varje kalendermånad för vilken semester har tjänats in för en tid som avses i 1 §, förutsatt att antalet föräldradagpenningsdagar har uppgått till minst 14 under kalendermånaden.

Ersättning betalas för 2,5 dagar per kalendermånad. Grunden för den ersättning som betalas per dag är en trehundradel av den årsinkomst som utgjort grund för arbetstagarens dagpenning under den tid för vilken semester tjänats in. Grunden för ersättningen höjs med en koefficient var storlek är 1,21.

Betänkande ShUB 31/2018 rd

I ersättning för semesterkostnader betalas likväl inte mer än det belopp som arbetsgivaren har varit skyldig att betala i semesterlön eller semesterersättning, förhöjt med en koefficient vars storlek är 1,21.

17 kap.

Ändringssökande

3 a §

Nytt avgörande av ett ärende med anledning av beviljad annan förmån eller ersättning

Om den som får dagpenningförmån, efter det att beslutet har meddelats, retroaktivt har beviljats en förmån eller ersättning som med stöd av 8 kap. 6 §, 11 kap. 11 eller 12 § eller 12 kap. 1—5 eller 9—11 § ska beaktas, kan Folkpensionsanstalten utan undanröjande av beslutet eller samtycke av part avgöra ärendet på nytt.

— — — — —

18 kap.

Sjukförsäkringsfonden och försäkringspremier och försäkringsavgifter

9 §

De försäkrades finansieringsandel

Med intäkterna av sjukförsäkringens sjukvårdspremie som tas ut hos de försäkrade finansieras 33 procent av det sammanlagda beloppet av de utgifter för sjukvårdsförsäkringen som avses i 8 § 1 mom. 1—4 punkten samt 2 och 3 mom.

10 §

Statens finansieringsandel

Av statens medel finansieras 67 procent av det sammanlagda beloppet av de utgifter för sjukvårdsförsäkringen som avses i 8 § 1 mom. 1—4 punkten samt 2 och 3 mom. Av statens medel finansieras också de sjukvårdskostnader som avses i 8 § 1 mom. 5 punkten till den del de inte kan täckas med kostnadsersättningar som erhållits från utlandet på basis av sjukvårdsförmåner som beviljats i Finland.

Betänkande ShUB 31/2018 rd

12 §

Arbetsgivarnas samt löntagarnas och företagarnas finansieringsandel

Med intäkterna av sjukförsäkringsavgiften som betalas av arbetsgivarna samt med intäkterna av sjukförsäkringens dagpenningsskatt som tas ut på basis av löne- och företagarinkomsten finansieras de utgifter för arbetsinkomstförsäkringen som avses i 11 § minskade med de utgifter som enligt 13 § ska finansieras med statens andel och företagares tilläggsfinansieringsandel.

13 §

Statens finansieringsandel och företagares tilläggsfinansieringsandel

Om beloppet av en dagpenningsskatt eller rehabiliteringsskatt som avses i 11 § 1 mom. 1 punkten beräknad på basis av årsinkomsten enligt 11 kap. 2 § 1 mom. blir mindre än dagpenningsskattens minimibelopp enligt 11 kap. 10 §, finansieras av statens medel den andel av utgifterna för minimibeloppet av dagpenningsskatten eller rehabiliteringsskatten som överstiger beloppet av den dagpenningsskatt eller rehabiliteringsskatt som beräknas på basis av årsinkomsten.

Om rehabiliteringsskatten enligt 35 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsskatter och rehabiliteringsskattsskatter blir mindre än rehabiliteringsskattens minimibelopp enligt den paragrafen, finansieras av statens medel den andel av utgifterna för minimibeloppet av rehabiliteringsskatten som överstiger beloppet av den rehabiliteringsskatt som beräknas på basis av årsinkomsten.

Dessutom finansierar staten 5 procent av de utgifter för dagpenningsskatten och rehabiliteringsskatten som annars ska finansieras med arbetsgivares sjukförsäkringsavgift och den försäkrades dagpenningsskatt.

Om sjukdagpenningens belopp minskas på grund av samordning enligt 12 kap. eller rehabiliteringsskatten minskas på grund av samordning enligt 36 § 1 mom., 37 § eller 39 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsskatter och rehabiliteringsskattsskatter, medför denna minskning i första hand att den andel som finansieras med försäkringsavgifter eller försäkringsskatter minskar. **Samma förfarande ska tillämpas när föräldradagpenning betalas till minimibelopp på grundval av 11 kap. 11 eller 12 §.**

Av statens medel finansieras också

1) de utgifter som orsakas av ersättning till företagare och andra som utför eget arbete för sådan sjukvård och annan hälsovård som avses i 13 kap. 2 § 2 mom., och

2) de utgifter som avses i 11 § 1 mom. 4 punkten.

Utgifter som orsakas av sjukdagpenning som betalas med stöd av 8 kap. 10 § finansieras med intäkterna av den skatt som tas ut på basis av arbetsinkomst som avses i lagen om pension för företagare (företagares tilläggsfinansieringsandel). Företagares tilläggsfinansieringsandel tas ut över dagpenningsskatten hos försäkrade som har en gällande försäkring enligt lagen om pension för företagare.

Betänkande ShUB 31/2018 rd

15 §

Grunden för sjukförsäkringens dagpenningspremie

Sjukförsäkringens dagpenningspremie fastställs utifrån den försäkrades skattepliktiga löneinkomst och företagariinkomst, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

Den lön som avses i 11 kap. 3 § 2—5 mom. är sådan löneinkomst som utgör grund för sjukförsäkringens dagpenningspremie och den arbetsinkomst som avses i 11 kap. 4 § 1 mom. är sådan företagariinkomst som utgör grund för sjukförsäkringens dagpenningspremie.

Dagpenningspremie tas inte ut om det sammanlagda beloppet av den årliga löne- och företagariinkomsten understiger 14 000 euro. Inkomstgränsen justeras kalenderårsvis med lönekoeficienten enligt 96 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare. Om inkomstgränsen i samband med justeringen överstiger hela euro, lämnas den överskjutande delen obeaktad.

20 §

Sjukförsäkringens sjukvårdspremie

Sjukförsäkringens sjukvårdspremie fastställs så att med intäkterna av sjukförsäkringens sjukvårdspremie som tas ut hos de försäkrade finansieras den finansieringsandel som avses i 9 §.

Sjukvårdspremien tas ut på den förvärvsinkomst som beskattas vid kommunalbeskattningen och på de andra grunder för sjukvårdspremien som avses i 14 och 16—19 §.

Om en försäkrad får annan än i 15—18 § avsedd förvärvsinkomst, tas hos honom eller henne, utöver vad som föreskrivs i 1 mom. och i 23 §, som sjukförsäkringens sjukvårdspremie ut 0,97 procent av denna inkomst. Premien tas dock inte ut på de inkomster som avses i 14 § 2 mom.

Den premie som avses i 3 mom. beräknas på basis av skillnaden mellan grunden för sjukvårdspremien och grunden för dagpenningspremien. Om grunden för dagpenningspremien är större än grunden för sjukvårdspremien, tas den premie som avses i 3 mom. inte ut.

21 §

Sjukförsäkringens dagpenningspremie

Sjukförsäkringens dagpenningspremie fastställs för 2020 så att med intäkterna av den finansieras 48 procent av de utgifter för arbetsinkomstförsäkringen som avses i 12 § minskade med ersättningen för kostnaderna för familjeledighet som orsakas av föräldraskap.

22 §

Arbetsgivares sjukförsäkringsavgift

Arbetsgivares sjukförsäkringsavgift fastställs för 2020 så att med intäkterna av den finansieras kostnaderna för familjeledighet som orsakas av föräldraskap samt 52 procent av de utgifter för arbetsinkomstförsäkringen som avses i 12 § minskade med ersättningen för kostnaderna för familjeledighet som orsakas av föräldraskap.

Betänkande ShUB 31/2018 rd

Arbetsgivares sjukförsäkringsavgift tas ut på den lön som avses i lagen om arbetsgivares sjukförsäkringsavgift (771/2016).

23 §

Justering av sjukförsäkringens sjukvårdspremie

Bestämmelser om premieprocentsatsen för sjukförsäkringens sjukvårdspremie utfärdas årligen före den 23 november genom förordning av statsrådet. Om premien emellertid understiger 0,45 procent eller överstiger 0,75 procent av den förvärvsinkomst som beskattas vid kommunalbeskattningen och av de andra grunder för sjukvårdspremien som avses i 14 och 16—19 §, ska bestämmelser om premieprocentsatsen utfärdas genom lag.

24 §

Justering av sjukförsäkringens dagpenningspremie och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift

Premieprocentsatsen för sjukförsäkringens dagpenningspremie och avgiftsprocentsatsen för arbetsgivares sjukförsäkringsavgift justeras årligen så att intäkterna av premierna och avgifterna samt statens finansieringsandel täcker de utgifter för arbetsinkomstförsäkring som avses i 11 §. Ändringarna i utgifterna finansieras så att de ändringar som behöver göras i premierna och avgifterna efter det att statens finansieringsandel dragits av fördelas jämnt mellan dagpenningspremierna och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift. Premieprocentsatsen och avgiftsprocentsatsen justeras med två decimalers noggrannhet.

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens 18 kap. 9, 10, 12, 13, 15, 20—22 § och 23 § 2 mom. samt 24 § 1 mom. träder dock i kraft och 24 a § upphävs redan den 1 november 2019. Om arbetsoförmågan eller rätten till förmån börjat före ikraftträdandet av denna lag, tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet på dagpenningsförmånen.

Både vid beräkningen av statens slutliga finansieringsandelar för 2019 och de andelar som finansieras med försäkringsavgifter och försäkringspremier och vid upprättandet av Folkpensionsanstaltens bokslut för 2019 tillämpas de bestämmelser i 18 kap. som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

Om arbetsoförmågan eller rätten till förmån börjar i januari 2020, beaktas årsinkomsterna enligt 11 kap. 2 § för de 12 kalendermånader som omedelbart föregått arbetsoförmågan eller rätten till förmån.

De bestämmelser i 11 kap. 4 § 6 och 7 mom. som gällde vid ikraftträdandet av denna lag tillämpas trots att rätten till föräldradagpenning börjar efter det att denna lag har trätt i kraft.

Om en arbetstagares rätt till föräldradagpenning har börjat före ikraftträdandet av denna lag, tillämpas på semesterkostnadernas belopp 14 kap. 3 § som gällde vid ikraftträdandet.

Lagens 14 kap. 3 § tillämpas om arbetstagarens rätt till föräldradagpenning har börjat efter ikraftträdandet av denna lag.

Betänkande ShUB 31/2018 rd

De penningbelopp som anges i 7 kap. 1 § och 11 kap. 1 § i denna lag motsvarar värdet år 2010 för den lönekoeficient som avses i 96 § i lagen om pension för arbetstagare.

Penningbeloppet i 18 kap. 15 § 3 mom. i denna lag motsvarar värdet år 2017 för den lönekoeficient som avses i 96 § i lagen om pension för arbetstagare.

Denna lag tillämpas på sjukförsäkringens sjukvårdspremie som tas ut för 2020 eller senare.

Denna lag tillämpas på sjukförsäkringens dagpenningsskatt och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift som grundar sig på lön som betalas 2020 eller senare och företagarrinkomst som fastställts 2020 eller senare.

2.

Lag

om ändring av lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) 33 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1200/2009, och
ändras 32, 37 och 38 §,
av dem 37 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1137/2017 och 38 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 92/2016, som följer:

32 §

Rehabiliteringspenningens belopp

Rehabiliteringspenningen uppgår till minst beloppet av den sjukdagpenning som rehabiliteringsklienten enligt sjukförsäkringslagen hade varit berättigad till om han eller hon hade blivit arbetsförmögen när rehabiliteringen började.

För yrkesinriktad rehabilitering utgör rehabiliteringspenningen per dag emellertid 75 procent av en trehundradel av den årsinkomst som avses i 11 kap. 2 § i sjukförsäkringslagen.

Rehabiliteringspenningen uppgår alltid till minst dagpenningens belopp enligt 11 kap. 10 § i sjukförsäkringslagen.

Betänkande ShUB 31/2018 rd

37 §

Partiell samordning av inkomster

Om en rehabiliteringsklient under utbildning som ordnats som yrkesinriktad rehabilitering eller under praktik i samband därmed har löne- eller företagarinkomster, ska dessa inkomster dras av från den rehabiliteringspenning som betalas för samma tid, till den del de överstiger det belopp av rehabiliteringspenningen som fastställs i enlighet med 32 § 3 mom. multiplicerat med tjugofem. Vid samordningen ska löneinkomsterna enligt betalningsdagen terminsvis hänföras till den tid för vilken rehabiliteringspenning beviljas.

Rehabiliteringspenning för unga eller rehabiliteringspenning som enligt 47 § betalas till arbetsgivaren ska inte samordnas enligt 1 mom.

Om rehabiliteringsklientens inkomster som avses i 1 mom. och som ska samordnas med rehabiliteringspenningen ändras efter det att beslutet har meddelats, kan Folkpensionsanstalten utan parts samtycke eller undanröjande av beslutet avgöra ärendet på nytt efter att ha hört parten.

38 §

Betalning utan samordning

Från rehabiliteringspenningen dras inte av följande förmåner som rehabiliteringsklienten får:

- 1) deltidspension,
- 2) sjukpension enligt 12 § 4 mom. i folkpensionslagen och garantipension som betalas utöver den,
- 3) föräldradagpenning enligt 11 kap. 11 och 12 § i sjukförsäkringslagen,
- 4) partiell förtida ålderspension enligt arbetspensionslagarna.

Från rehabiliteringspenningen dras inte heller av sådan ersättning för inkomstbortfall som betalas med stöd av patientskadelagen (585/1986).

Om en försäkrad får delinvalidpension enligt arbetspensionslagarna eller någon motsvarande annan pension än full invalidpension eller sådan ersättning för inkomstbortfall enligt 11 kap. 5 § i sjukförsäkringslagen som betalas på grund av annan än full arbetsoförmåga och förmånen eller ersättningen när rehabiliteringspenning beviljades inte har beaktats i årsinkomsten med stöd av 11 kap. 5 § 2 mom. eller 11 kap. 6 § 5 mom. i sjukförsäkringslagen, dras förmånen eller ersättningen inte av från rehabiliteringspenningen.

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagen tillämpas om rehabiliteringen börjar den 1 januari 2020 eller senare. Lagens 37 § 3 mom. tillämpas dock från och med ikraftträdandet av lagen oberoende av när rehabiliteringen har börjat.

3.

Lag

om ändring av 4 och 5 § i lagen om arbetsgivares sjukförsäkringsavgift

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om arbetsgivares sjukförsäkringsavgift (771/2016) 4 § 2 mom. och 5 § 3 mom.
som följer:

4 §

Arbetsgivares sjukförsäkringsavgift

Arbetsgivaren är dock inte skyldig att betala arbetsgivares sjukförsäkringsavgift

- 1) för tiden före den månad som följer på den kalendermånad då arbetstagaren fyller 16 år,
- 2) efter den kalendermånad då arbetstagaren fyller 68 år,
- 3) om beloppet av de betalningar som en fysisk person eller ett dödsbo har gjort till samma mottagare och som inte hänför sig till näringsverksamhet eller annan förvärvsverksamhet som betalaren bedriver är ringa,
- 4) om en enskild tillfällig betalning är ringa,
- 5) för sådan lön enligt 13 § i lagen om förskottsuppbörd som betalas till företagare som avses i 3 § i lagen om pension för företagare (1272/2006) eller lantbruksföretagare som avses i 3—5 § i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) för det arbete som dessa företagare utfört, om de inte är försäkringsskyldiga i enlighet med lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare.

5 §

Grunden för arbetsgivares sjukförsäkringsavgift

Som lön betraktas inte de poster som nämns i 11 kap. 3 § 3 mom. i sjukförsäkringslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Betänkande ShUB 31/2018 rd

Helsingfors 12.2.2019

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Krista Kiuru sd
vice ordförande Hannakaisa Heikkinen cent
medlem Outi Alanko-Kahiluoto gröna
medlem Arja Juvonen saf
medlem Niilo Keränen cent
medlem Anneli Kiljunen sd
medlem Jaana Laitinen-Pesola saml
medlem Anne Louhelainen blå
medlem Ulla Parviainen cent
medlem Aino-Kaisa Pekonen vänst
medlem Pekka Puska cent
medlem Sari Raassina saml
medlem Veronica Rehn-Kivi sv
medlem Vesa-Matti Saarakkala blå
medlem Kristiina Salonen sd
medlem Sari Sarkomaa saml
medlem Martti Talja cent.

Sekreterare var

utskottsråd Sanna Pekkarinen.